

Reactie op internetconsultatie Wet grondgebondenheid en verantwoorde mestafzet

Het wetsvoorstel is onnodig en de gestelde doelen zullen niet gehaald worden.

In het wetsvoorstel staan een groot aantal lovenswaardige doelen zoals een toekomstbestendige veehouderij met perspectief voor blijvers en jonge boeren en een agrarische sector die ecologisch houdbaar en economisch robuust is.

In het voorstel wordt gesteld dat grondgebondenheid bijdraagt aan het halen van de Europese verplichtingen doordat het risico op uit- en afspoeling van nutriënten wordt beperkt. Emissies worden teruggedrongen, biodiversiteit gestimuleerd en de vitaliteit van het platteland wordt versterkt.

De realiteit zal echter zijn dat bijna geen van deze doelen bereikt zal worden, integendeel het eindresultaat zal voor veel van deze doelen juist verslechteren.

Ik zal dit toelichten vanuit de situatie in mijn regio Noord-Limburg.

In het verleden zaten hier vele melkveebedrijven en de omgeving was zeer groen van al het grasland. Inmiddels zijn de meeste melkveehouders gestopt en zijn hun bedrijven overgenomen door vooral akkerbouwers en tuinders. Met de hoge grondprijzen en lage melkprijzen was de afgelopen 25 jaar voor melkveehouders bijna niet mogelijk hiermee te concurreren. De gestopte melkveehouders die de grond gehouden hebben verpachten deze meestal ook aan akkerbouwers en tuinders. Bijna alle teelten die je kunt bedenken komen hier voor: Aardappels, bieten, mais, sla, prei, venkel, koolsoorten, aardbeienplanten, asperges, graszoden, lely's, gladiolen, enz.

Het aandeel grasland is echter enorm afgenomen. Zoals bekend is de laagste uitspoeling van nutriënten onder grasland (op derogatiebedrijven). De hoogste uitspoeling bevindt zich onder vollegrondse tuindersgewassen. Het is niet moeilijk te raden wat er met de kwaliteit van het grondwater gebeurt.

De overgebleven melkveebedrijven zijn vooral gezinsbedrijven met ongeveer 80 tot 140 koeien. De meeste bedrijven hebben echter niet meer (vaak minder) dan 40 ha grond en kunnen hun mest niet volledig op de eigen grond plaatsen. Dit is echter geen enkel probleem, want er is grote vraag naar rundveemest vanuit de akker/tuinbouw. Alle rundveemest wordt dus in de regio afgezet en er wordt mais van de akkerbouwers aangekocht als veevoer. Kringlopen worden dus regionaal gesloten en er is helemaal geen probleem.

Juist als dit wetsvoorstel ingevoerd zou worden ontstaan grote problemen. De meeste melkveehouders moeten dan meer grond op naam krijgen of koeien afstoten. Vooral in ML gebieden. Dit kan door aankoop, pacht of een contract met een akkerbouwer. Aankoop kan bijna nooit uit met bedragen van ongeveer € 120000,- /ha. Zeker niet als daarnaast ook nog minder vee gehouden moet worden. Bij pacht moet op de 1^e plaats geconcurrereerd met de akkerbouw/tuinbouw. Als alleen gras of rustgewassen geteeld mogen worden is hiermee niet te concurreren. Daarnaast willen de meeste verpachters de grond op naam houden vanwege fiscale redenen. Hier zit precies het probleem: Grondgebondenheid gaat er alleen maar om hoeveel grond een melkveehouder bij RVO op naam heeft. Ook bij contracten met akkerbouwers waarbij een rustgewas geteeld moet worden zal de akkerbouwer de grond op naam willen houden. De vraag is ook hoeveel akkerbouwers hieraan mee willen werken en vooral ook voor welke termijn. Een melkveehouder heeft niets aan grond voor een jaar, voor zekerheid moet een melkveehouder langjarig kunnen vertrouwen op voldoende grond.

Het gevolg van dit wetsvoorstel zal niet zijn dat alle melkveehouders grondgebonden worden, maar dat veel van de laatste melkveehouders die hier nog zijn ook zullen stoppen. Er ontstaat geen perspectief, maar het perspectief wordt juist uit handen geslagen. Er zal niet meer, maar juist veel minder grasland komen. Nog meer akkerbouw/tuinbouw, nog meer emissies en slechtere kwaliteit grond en oppervlaktewater.

Zoals gezegd blijft alle rundveemest al in de regio en worden kringlopen al gesloten. Een melkveebedrijf als het mijne als in principe al zeer extensief; als ik alle akkergrond binnen 1 km van mijn bedrijf mee zou kunnen tellen kom ik nog niet aan 0,5 GVE/ha. Het probleem is alleen dat deze grond niet op mijn naam staat. Dit voorstel zorgt voor een papieren werkelijkheid waardoor als het mij zou lukken ik veel meer grond op naam krijg. In de praktijk verandert er echter niets. De emissies blijven hetzelfde en de percelen worden net als vandaag gewoon volgens de norm bemest.

Grondgebondenheid in de melkveehouderij.

Er wordt gesteld dat er een mestoverschot is en dat om dit op te lossen grondgebondenheid in de melkveehouderij wordt in gevoerd. Er is inderdaad een mestoverschot, maar dat zit vooral in de intensieve veehouderij. Problemen met mest in het verleden kwamen vooral vanuit de varkenshouderij. In de jaren dat mestfraude in opspraak was, werd de melkveehouderij helemaal niet uitgenodigd, want het hier waren amper problemen. Wat heeft het dan voor zin om de melkveehouderij, waar helemaal geen probleem is grondgebonden te maken?

Het huidige overschot in de melkveehouderij is puur een gecreëerd overschot door de schandalige afschaffing van de derogatie. Zoals iedereen weet was juist op derogatiebedrijven de waterkwaliteit in orde. Door de afschaffing van de derogatie gaat op veel bedrijven onder bemesting en verschraling van de grond plaats vinden. Er moet dan ook zo snel mogelijk een nieuwe derogatie komen.

Dit wetsvoorstel gaat geen perspectief bieden voor veel melkveehouders en zal ook geen milieu problemen op gaan lossen. Het is louter een papieren werkelijkheid.

Het zal juist veel melkveebedrijven de nek omdraaien en daardoor in een aantal gebieden juist zorgen voor minder grasland en slechtere waterkwaliteit.

Ik hoop dan ook dat er voldoende gezond verstand bij de politici aanwezig is om dit voorstel af te wijzen.